

Člověk mezi lidmi: Komunikace, tolerance a svět médií

Jméno: _____ Datum: _____ Třída: _____

Tento pracovní list ti pomůže prověřit znalosti o tom, jak spolu lidé komunikují, jak předcházet konfliktům a jak bezpečně i kriticky přistupovat k informacím v médiích.

1. Doplňte chybějící slova

Doplňte věty slovy, která do nich patří.

1. (Ukázka) Schopnost vcítit se do pocitů a situace druhého člověka se odborně nazývá _____.
2. Ochota přijímat odlišné názory, náboženství nebo životní styl druhých bez odsuzování je označována jako _____.
3. Předem vytvořený a nekriticky přejatý úsudek o nějaké skupině lidí, který se nezakládá na osobní zkušenosti, je _____.
4. Chování, při kterém člověk prosazuje svá práva a názory s respektem k ostatním bez agrese či podřizování, nazýváme _____.
5. Chorobný strach ze všeho cizího, neznámého nebo z cizinců se nazývá _____.
6. Úmyslně šířená nepravdivá zpráva, jejímž cílem je oklamat a ovlivnit veřejnost, je označována jako _____.
7. Nestranný prostředník, který pomáhá rozhádaným stranám najít dohodu a vyřešit spor, je _____.

Banka slov: tolerance · xenofobie · dezinformace · asertivita · mediátor · předsudek · empatie

2. Vyberte správnou odpověď

U každé otázky zakroužkujte jednu správnou možnost.

1. Který z následujících projevů je typický pro pasivní jednání při konfliktu?
 - A) Vyjádření vlastního názoru s ohledem na pocity druhého
 - B) Ustupování za každou cenu a potlačování vlastních potřeb
 - C) Křik a používání osobních urážek
 - D) Snaha najít oboustranně výhodný

kompromis

2. Který výrok představuje ověřitelný fakt, nikoli pouhý subjektivní názor?
 - A) Včerejší televizní zprávy byly hrozně nudné.
 - B) Česká republika vstoupila do Evropské unie v roce 2004.
 - C) Fotbal je mnohem zajímavější sport než hokej.
 - D) Sociální sítě přinášejí mladým lidem jen samou škodu.
3. Co je hlavním cílem bulvárních médií a tzv. clickbaitu?
 - A) Hluboká a objektivní analýza vědeckých objevů
 - B) Šíření osvěty a vzdělávání široké veřejnosti
 - C) Získání co největší pozornosti a kliknutí pomocí senzací
 - D) Podpora porozumění mezi národnostními menšinami
4. Jak se nazývá ideologie hlásající nadřazenost jedné lidské rasy nad ostatními?
 - A) Solidarita
 - B) Rasismus
 - C) Pacifismus
 - D) Humanismus

5. Co znamená pojem kompromis při řešení sporu?

- A) Dohoda, při které každá strana částečně sleví ze svých požadavků
- B) Naprosté vítězství jedné strany na úkor té druhé
- C) Úplné přerušení komunikace a ignorování problému
- D) Rozhodnutí učiněné násilím nebo zastrahováním

6. Co bychom měli udělat jako první, pokud na internetu narazíme na šokující zprávu?
- A) Okamžitě ji sdílet všem svým přátelům
 - B) Napsat naštvaný komentář pod příspěvek
 - C) Ověřit informaci z více důvěryhodných a nezávislých zdrojů
 - D) Zprávu smazat a vypnout počítač
7. Jaký typ komunikace zahrnuje gesta, mimiku obličeje a postoj těla?
- A) Verbální komunikace
 - B) Neveřejná komunikace
 - C) Digitální komunikace
 - D) Neverbální komunikace

3. Pravda, nebo lež?

Rozhodněte, jestli je tvrzení pravdivé, nebo ne.

1. Stereotyp je zjednodušený a zobecněný pohled na určitou skupinu lidí. ☐ Pravda ☐ Lež
2. Asertivní člověk vždy dosáhne svého cíle, že na druhého křičí a zastrašuje ho. ☐ Pravda ☐ Lež
3. Veřejnoprávní média v ČR jsou ze zákona povinna poskytovat vyvážené a nestranné informace. ☐ Pravda ☐ Lež
4. Tolerance znamená, že musíme bez výhrad schvalovat a napodobovat chování všech lidí kolem nás. ☐ Pravda ☐ Lež
5. Konflikt mezi lidmi nemusí být jen škodlivý, při správném řešení může vést ke zlepšení vztahů. ☐ Pravda ☐ Lež
6. Každý příspěvek na sociální síti, který má tisíce sdílení, je zaručeně pravdivý. ☐ Pravda ☐ Lež
7. Solidarita vyjadřuje vzájemnou soudržnost, ochotu pomáhat a podporovat slabší či potřebné. ☐ Pravda ☐ Lež

4. Přiřadte dvojice

Ke každému pojmu vlevo přiřadte odpovídající pojem vpravo.

1. _____ Agresivní styl	A) Kritické posuzování zpráv
2. _____ Pasivní styl	B) Krajní nesnášenlivé postoje
3. _____ Asertivní styl	C) Respektující jednání
4. _____ Fakt	D) Dokazatelná skutečnost
5. _____ Názor	E) Prosazování silou
6. _____ Extremismus	F) Ustupování a mlčení
7. _____ Mediální gramotnost	G) Osobní hodnocení

5. Odpovězte vlastními slovy

Odpovězte na otázky celou větou.

1. Jaký je hlavní rozdíl mezi faktem a názorem v novinovém článku?

2. Proč je důležité, aby společnost projevovala solidaritu s hendikepovanými lidmi nebo seniory?

3. Uveď jeden příklad, jak může v běžném životě vzniknout mezilidský konflikt.

4. Co vyjadřuje pojem sociální bublina na internetu?

5. Jak můžeš asertivně odmítnout nabídku kamaráda, která je ti nepříjemná?

6. Jaký negativní dopad může mít šíření rasových předsudků na soužití lidí ve městě?

Řešení

1. Doplňte chybějící slova

1. empatie
2. tolerance
3. předsudek
4. asertivita
5. xenofobie
6. dezinformace
7. mediátor

2. Vyberte správnou odpověď

1. B) Ustupování za každou cenu a potlačování vlastních potřeb
2. B) Česká republika vstoupila do Evropské unie v roce 2004.
3. C) Získání co největší pozornosti a kliknutí pomocí senzací
4. B) Rasismus
5. A) Dohoda, při které každá strana částečně sleví ze svých požadavků
6. C) Ověřit informaci z více důvěryhodných a nezávislých zdrojů
7. D) Neverbální komunikace

3. Pravda, nebo lež?

1. Pravda
2. Lež
3. Pravda
4. Lež

5. Pravda

6. Lež

7. Pravda

4. Přiřadte dvojice

1. Agresivní styl — Prosazování silou
2. Pasivní styl — Ustupování a mlčení
3. Asertivní styl — Respektující jednání
4. Fakt — Dokazatelná skutečnost
5. Náзор — Osobní hodnocení
6. Extremismus — Krajní nesnášenlivé postoje
7. Mediální gramotnost — Kritické posuzování zpráv

5. Odpovězte vlastními slovy

1. Fakt je ověřitelná skutečnost, zatímco názor vyjadřuje něčí osobní pohled či hodnocení.
2. Pomáhá jim vyrovnávat znevýhodnění a zajišťuje jim důstojný a bezpečný život ve společnosti.
3. Konflikt může vzniknout například kvůli nedorozumění v komunikaci nebo rozdílným zájmům při společném úkolu.
4. Je to stav, kdy se uživatel setkává pouze s informacemi a názory, které potvrzují jeho vlastní přesvědčení.
5. Klidně a srozumitelně řeknu ne, poděkuji za nabídku a případně stručně vysvětlím svůj důvod.
6. Vede k nespravedlivé diskriminaci, strachu, nepřátelství a rozpadu vzájemné důvěry mezi obyvateli.